

Wat houdt *Emiel Lamers* bezig?

In deze rubriek willen we ieder nummer een docent van onze faculteit aan het woord laten over een project dat verwant is aan het thema van het nummer. Via de zoekwoorden "tijdelijkheid" en "mobiliteit" kwamen we terecht op www.architectures.nl van Emiel Lamers.

Na het winnen van de Archiprix in 1994 vestigde Emiel Lamers zich voor 3 jaar in Parijs. Hij werkte hier onder andere bij Jean Nouvel en Paul Chemetov. Vanaf 1997 werkt hij in Nederland als architect bij de Rijksgebouwendienst in Den Haag (oa. kantoor verkeerspolitie te Waddinxveen, 'Bouw', nov. 2001). Daarnaast heeft hij sinds september 1999 een aanstelling voor 2 dagen in de week op onze faculteit. Hij geeft afwisselend het blok VF en de A1 module en is hoofdmentor van een 6-tal afstudeerders. Tenslotte doet hij binnen zijn eigen bureau Emiel Lamers Architectures bouwopdrachten en onderzoek waarbij de geschiedenis van een plek geherinterpreteerd wordt.

Mobiliteit versus standvastigheid, tijdelijkheid versus eeuwigheid en eenvoud versus complexiteit zijn terugkerende onderwerpen van onderzoek.

De waterpolitie te Groningen en Kampen

De waterpolitie in Kampen en in Groningen is vanaf 1998 gehuisvest in twee zogenaamde werkarken. Deze kantoorruimtes van circa vijftig vierkante meter zijn als arken gebouwd en vervolgens op de kant geplaatst. Dit concept is ontwikkeld door Emiel Lamers in opdracht van de RGD.

Hoe is het idee van een ark ontstaan?

In juli 1997 kreeg de RGD de vraag van het Korps Landelijke Politie Diensten om voor de waterpolitie in Kampen en Groningen een tijdelijke huisvesting te ontwerpen voor maximaal vijf jaar. De waterpolitie is altijd enorm in beweging. De sterk aan verandering onderhevige organisatie vroeg om flexibele maar kwalitatief hoogwaardige huisvesting. Bij aanvang van het project was het niet zeker of de organisaties na vijf jaar nog steeds op dezelfde plek zouden zitten. Het is dan niet slim om een gebouw neer te zetten wat vijftig jaar meekan, als het over vijf jaar leeg kan komen te staan. Ik kwam toen op het idee om de kantoorruimtes verplaatsbaar over het water te maken. Zo kan de organisatie de huisvesting in de toekomst meenemen naar een nieuwe locatie. Doordat de kantoren zijn ontworpen als drijvende arken kunnen deze nieuwe locaties ook ligplaatsen in het water zijn.

Waarom verplaatsbaar?

Het concept van een verplaatsbaar gebouw past goed binnen de doelstellingen van duurzaam bouwen. Voor tijdelijke huisvesting wordt veelal gebruik gemaakt van de zogenaamde *portacabins*. Die laten klimatologisch vaak te wensen over. Er is meestal geen centrale verwarming en het is er vaak erg warm in de zomer, door het platte dak. Portacabins zijn voor de RGD ook geen optie, ze passen niet in het beleid van architectuur en vernieuwing. De werkark is comfortabeler. De ark heeft een dubbele daklaag met

daartussen isolatie. In de zomer dus wat koeler en in de winter zorgen de cv en de dubbele beglazing ervoor dat het warm blijft. De kantoren kunnen over een aantal jaren verplaatst worden en op een andere locatie hun functie vervullen. Doordat de arken voorzien zijn van een toilet, douche en keukenblok zouden ze na eventuele verkoop ook een woonfunctie kunnen vervullen. Na afschrijving worden de arken gedemonteerd en kan onder andere het sloophout hergebruikt worden.

Hoe zijn de arken gerealiseerd?

De arken zijn in een droogdok van arkenbouwer Spruyt in Heerenveen gebouwd. Eerst is er een betonnen bak gestort en op deze bak zijn de houten gevels en het dak gemonteerd. Vervolgens wordt het dok gevuld met water en worden de arken naar buiten gevaren. Afgemeerd aan de kade worden de afbouwwerkzaamheden gedaan. De binnenwanden worden geplaatst; de wanden en plafond worden gestuct; de (cv-) installaties worden geplaatst; de vloerbedekking wordt gelegd. Deze manier van construeren is een goed voorbeeld van 'Industrieel Flexibel en Demontabel bouwen'.

ark wordt verzonken in de grond

Is dit duurder dan een gewoon kantoorgebouw?

De bouwkosten per ark waren ongeveer 100 duizend gulden (circa € 45.500,00) waarbij ongeveer vier werkplekken zijn gerealiseerd. Voor circa 50 m² komt dit neer op 2000 gulden per m² (circa € 910,00), hetgeen voor een zeer klein kantoorgebouw als lage vierkante meterprijs beschouwd kan worden.

Wat is het voordeel van tijdelijke bouwwerken met betrekking tot de regelgeving?

Op locaties waar het bestemmingplan een bepaalde functie niet toelaat kan het maken van een tijdelijk gebouw een mogelijkheid zijn om toch aan de vraag van een klant te voldoen. In sommige gevallen wordt de tijdelijkheid ook heel bewust gebruikt om bijvoorbeeld een gemeente over de streep te trekken. In de praktijk zie je dan dat sommige tijdelijke gebouwen betrekkelijk lang blijven staan. Tijdelijkheid blijft dan ook een zeer betrekkelijk begrip!

Bron : (Als een vos in het water, oktober 1999 - ministerie VROM)

kantoor waterpolitie in Groningen

TEAM 4 ARCHITECTEN

ZUIDERPARK 24 POSTBUS 678 9700 AR GRONINGEN
www.team4.nl team4@team4.nl